

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Schismaticis [Et Ordinatis Ab Eis.] Titvlvs VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Si qui autem de predictis postquam fuerint deprehensi, redire noluerint ad agendam condignam poenitentiam, in perpetuo carcere deturbandi: credentes autem eorum erroribus, haereticos similiter iudicamus.

CAP. XVI.

Libertantur ab omni obligatione, qui haereticis tenebantur adstricti.

Idem.

Abolutos & se noverint a debito fidelitatis hominii, & totius obsequii, quicumque lapsis manifeste in haeresim aliquo pacto quacunq; firmitate vallata tenebantur adstricti.

DE SCHISMATICIS [ET b ORDINATIS AB HIS.]

TITVLVS VIII.

CAP. I.

Irritas sunt ordinationes, beneficiorum collationes, & ecclesiasticarum rerum alienationes per schismaticos factae, & a dignitate & ordine suspenduntur, qui schisma tenere jurant.

Ex Concilio Lateranensi.

Quod a praedecessore e nost. [i & j.] Ordinationes ab Octaviano & Guidone haereticis factas, & ab ordinatis ab eis, irritas esse censemus: adiacentes, ut qui dignitates ecclesiasticas seu beneficia per dictos schismaticos acceperint, careant impetratis. Alienationes quoque quae per eosdem schismaticos, seu per laicos factae sunt de rebus ecclesiasticis, omni careant firmitate, & ad ecclesias sine omni onere revertantur. Si quis autem contraire praesumpserit, excommunicationi se noverit subiacere. Illos vero qui sponte iuramentum de tenendo schismate praestiterunt, a sacris ordinibus & dignitatibus decernimus manere suspensos.

[i. Fe. me. pp. Innocentio est innovantes.]

CAP. II.

Ordinatus a schismatico, ab officio est repellendus, nisi probet se eum dispensatum per habentem potestatem.

Innocentius III. Bisantini Archiepiscopo.

Fraternitati tuae & infra. Revertentem quem a schismatico ad sacris ordinatum, ab officio poteris repellere incunctanter, nisi legitime probaverit secum fuisse misericorditer dispensatum, & ab ea persona, quae super hoc potestatem habuerit dispensandi.

DE APOSTATIS, ET REITERANTIBUS BAPTISMA.

TITVLVS IX.

CAP. I.

Clericus, qui dimisso habitu & tonsura immisces se enormitatis, perdit privilegium canonis, si quis suadente, unde eum deprehendentes non inveniunt in carcerem, subiecto excommunicationem. Alexander III.

Præterea e clericis, qui relicto ordine clericali & habitu suo in apostasia tanquam laici convertantur, si in criminibus comprehensi teneantur, per cens. eccl. non precipimus liberari.

CAP. II.

Sacramentum Acolythi, qui rebaptizanti praebuit ministerium, est occultum, promovendi potest: si publicum, non, nisi eum eo religionis intrante dispensetur.

a Vid. B. Thom. 2.2. q. 12. art. 2. & Alphonsum Castr. l. 2. de iusta her. p. 1. c. 7. & Simancam Cath. l. 1. tit. 46. de pen. b Hec verba, & ordinatus ab eu. desunt in omnib. manuscr. c Ca. 2. eod. tit. in comp. d Can. eod. tit. in 3. comp. vid. Bernard. Diaz. in pract. crim. can. c. 4. & seq. e Ca. eod. tit. in 1. compilat. & post Conc. Lat. p. 26. c. 36.

Idem Abbati S. Genovesæ.

Ex literarum a tuarum tenore perpennemus, quod quidam aegritudine longa confectus, infano sortilegum malierum credens consilio, ut sanaretur, per iterationem fecit injuriam baptismatis sacramento: [i & j.] Quia ergo tua nos duxit prudentia consulendos, qualiter puniri debeat acolythus, quem minor ætas & intenuo fraternæ salutis exculare b videtur. Discret. tuæ praesentibus literis respond. quod ad superiores ordines promovendi (si publicum est, quod proponitur) non valebit, nisi ad religionem transire voluerit, ut favore religionis ipsius, circa eum valeat dispensari. Si vero occultum est, promovendi poterit, & excessum suum dignis poenitentis fructibus expiare.

[i. Assit huic autem sacrilegio adolescens quidam bone ut videtur indolis, acolythus, frater carnalis illius in quo baptismus esset ritur iteratus, qui ministerium in respondendo exhibuit Presbytero baptizanti, & cooperator extitit rei nefanda.]

CAP. III.

Infamatus de apostasia, compellitur se purgare. Innocentius III.

Tua e fraternitati & infra. Super secundo articulo inquisitioni tuæ duximus respondendum, quod clerici qui sunt de apostasia crimine infamati, qui videlicet abiecerunt habitum clericalem, non sunt in seculari habitu tolerandi, sed per distinctionem ecclesiasticam coercendi, donec deficiente probatione ad infamiam abolendam purgationem canonicam curaverint exhibere.

CAP. IV.

Baptizati, alterius fella vel fidei ritus demittere compelluntur.

Idem d in Concilio generali.

Quidam (sicut accepimus) qui ad sacri undam baptismatis voluntarii e accesserunt, veterem hominem omnino non exuunt, ut novo perfectius induantur: cum prioris ritus reliquias retinentes, Christianæ religionis decorem tali commixtione confundant. Cum autem maledictus sit homo qui terram duabus viis ingreditur, & indui veste non debeat lino lanaque contexta: Statuimus ut per prælatos ecclesiarum tuis observantia veteris ritus omnimodè compefatur, ut quos Christianæ religioni liberæ voluntatis arbitrium obtulit, salutaris coactionis necessitas in ejus observatione conservet: cum minus malum existat viam Domini non agnoscere, quam post agnitam retroire.

CAP. V.

Apostata incarcerari & affligi possunt, ut habitum reassumant.

Honorius III. Archiepiscopo Thron.

Nobis f expetiit tua fiat. edoceri, quid de Apostatis sit agendum, cum g in custodia detinentur, qui minus vel blanditiis nullatenus possunt induci, ut abjectum habitum reassumant.

Ad quod tibi breviter respon. quod tales (si volueris) poteris h sub gravi custodia carcerare, ita quod solummodo vita sibi miseria referretur, donec a suæ presumptionis nequitia respiciant.

CAP. VI.

Monachus in apostasia ordinatus, non potest sine dispensatione Papa in suscepto ordine ministrare.

Idem Archiepiscopo Lugdun. i

a Ca. 3. eod. tit. in 1. comp. & post Concil. Lat. part. 6. ca. 2. b videntur. c Can. eod. tit. in 3. comp. d Idem subiecto inno. III. in Concilio gen. c. 70. e voluntarius. f vide Hoff. in summa tit. de apostatis. 8. qualiter puniatur. & Bernard. Diaz. in pract. crim. can. c. 104. g qui. h potest. i al. Lund. xxx 2